

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Інститут мистецтв

М. П. СТОЧАНСЬКА

***З Різдвом Христовим
віншуємо щиро!***

**Збірник ансамблевих партитур (обробка)
творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни”**

Луцьк
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
2011

УДК 787.6
ББК 85.956.9
С 82

*Рекомендовано до друку вченою радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 12 від 30.06.2011 р.)*

Рецензенти:

Посікіра Л. К. – народна артистка України, професор, завідувач кафедри народних інструментів Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка;

Тиможинський В. А. – заслужений діяч мистецтв України, голова Волинського осередку Національної спілки композиторів України, голова предметної комісії теорії музики Волинського державного училища культури і мистецтв імені Ігоря Стравинського, композитор

Сточанська М. П.

С 82 **З Різдвом** Христовим віншуємо щиро : зб. ансамблевих партитур (обробка) творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни” / Мирослава Петрівна Сточанська. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 100 с.

ISMN M-707501-13-9

Збірник ансамблевих партитур (твори з репертуару тріо бандуристок “Дивоструни” – презентаційне видання із CD-диском) підготувала професор кафедри музичних інструментів інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки Мирослава Петрівна Сточанська.

У книзі вміщено нотні тексти творчих робіт (обробка музичних творів для ансамблю бандуристів), здійснені в мистецькій лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки учасницями колективу – О. Нагірною, А. Клімук, О. Разумовською – під керівництвом М. П. Сточанської.

Для викладачів та студентів вищих та середніх спеціальних закладів мистецької освіти, учителів, керівників й учасників ансамблів бандуристів, усіх, хто навчає та виховує молодь на традиціях національної культури.

До книги додається CD-диск із записом музичних творів, що містяться у книзі й складають сьогодні концертний репертуар лауреата міжнародних і всеукраїнських конкурсів та фестивалів тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки: Алли Клімук, Катерини Ковальчук, Ольги Разумовської (на світлинах обкладинки).

УДК 787.6
ББК 85.956.9

ISMN M-707501-13-9

© Сточанська М. П., 2011
© Гончарова В. О. (обкладинка), 2011
© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011

*Різдво твоє, Христе – Боже наш,
Звістило світові світло розуму,
В нім бо ті, що зіркам служили,
Від зірки навчилися поклонятися
Тобі – Сонцю правди –
І визнавати Тебе,
Що Ти є Схід з висоти.
Господи, слава Тобі!*

Пропар

Співаймо, “Дивоструни”, на славу Божу, на славу України!

Автор цього видання – Мирослава Сточанська – відома в Україні та за її межами творча особистість, мудра наставниця, котра невтомно й натхненно плекає таланти. Її життя присвячене вихованню високої духовності, утвердженню національної самосвідомості молодих українців.

Одна з багатьох граней її творчої діяльності – створення тріо бандуристок “Дивоструни”, колективу, котрий понад десятиріччя збагачує національне вокально-інструментальне мистецтво, пропагує високу духовність та культуру з вітчизняних і зарубіжних сцен.

До цього видання ввійшли ансамблеві партитури українських колядок, різдвяних пісень. Вони різноманітні за характером, структурою, фактурою, складністю вивчення та виконання. Їх обробку майстерно здійснили у творчо-мистецькій лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” Волинського національного університету імені Лесі Українки учасниці колективу під керівництвом М. П. Сточанської.

Представлені в збірнику музичні номери створено для триголосного жіночого вокального ансамблю (сопрано I, II, альт) та трьох партій

бандур. Творчі роботи волинських бандуристів вирізняються оригінальністю обробок, яскравою мелодійністю вокальних та інструментальних партій, новизною сонористичних знахідок, розумінням специфіки бандури, тонким відчуттям збалансованості вокальної й інструментальної ліній. Музичний матеріал творів доступний для сприйняття і зручний для виконання. Його апробовано на концертних сценах Волинської області, України, зарубіжжя.

Нотні партитури збірника можуть поповнити небагатий концертний репертуар ансамблів бандуристів.

Використання в навчально-виховному процесі запропонованих творчих робіт тріо “Дивоструни” матиме вагомий естетико-емоційний вплив на учнівську та студентську молодь. Нотні тексти в поєднанні з використанням CD-диска, що додається до книги, сприятимуть ефективності засвоєння музичного матеріалу, розвитку художнього смаку, вихованню високих духовних та патріотичних почуттів.

Співаймо, “Дивоструни”, на славу Божу, на славу України!

*Народна артистка України,
завідувач кафедри народних інструментів,
професор Львівської національної музичної академії
імені М. В. Лисенка*

Л. К. Посікіра
(м. Львів)

Окраса педагогічного й концертного репертуару бандуристів

У збірнику ансамблевих партитур “Із Різдвом Христовим віншуємо щиро!” розміщено обробки для ансамблю бандуристів, створені у творчо-мистецькій лабораторії М. Сточанської авторкою та її вихованками – тріо бандуристок Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Активна плідна творча, концертна й педагогічна діяльність М. Сточанської відома в музичних колах України та зарубіжжя. Великий досвід її практичної роботи з колективами бандуристів (тріо, квінтетом, ансамблем, капелю) спонукали автора до створення цього музичного матеріалу.

Обробки рецензованої збірки – цінний матеріал для виконання ансамблем бандуристів. У більшості з них інструментальний супровід бандур свідомо не ускладнено фактурною насиченістю та гармонійними послідовностями. Його характеризують відповідний простий ритмічний малюнок і прозора фактура викладу музичного тексту. Однак велике значення надано вишуканості мелодичних побудов та пошуку

оригінальних колористичних рішень для відтворення специфіки різдвяної тематики (імітація дзвонів, ніжні арпеджовані переливи, ефект “наближення” та “віддалення” звучання тощо). Особливого розвитку набуває вокальне триголосся, якому надається в партитурах домінуюча роль.

CD-диск із записом музичних творів, що додається до книги й складає концертний репертуар лауреата міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів тріо бандуристок “Дивоструни”, – яскравий зразок різноманітності та колоритності різдвяних музичних картин. Висока техніка гри та співу виконавиць, пластичне фразування, тонке нюансування, а ще натхненність і щирість виконання, безперечно, привернуть увагу молодих музикантів.

Видання – цінний практичний матеріал для популяризації пісень зимового обрядового циклу – колядок, щедрівок, різдвяних пісень. Сподіваємося, що твори, які ввійшли до нього, стануть окрасою педагогічного й концертного репертуару бандуристів.

*Заслужений діяч мистецтв України,
голова Волинського осередку Національної спілки композиторів України,
голова методичної комісії теорії музики
Волинського державного училища культури і мистецтв
імені І. Стравинського,
композитор
В. А. Тиможинський
(м. Луцьк)*

Окриленої творчості Вам, “Дивоструни”

Ім'я Мирослави Сточанської широковідоме серед професіоналів та поціновувачів бандурного мистецтва. Її талант, професіоналізм та невичерпна енергія засвідчують навчальні посібники та наукові розвідки, які успішно використовують у педагогічній та виконавській практиці вітчизняні бандуристи.

Фахова зрілість, досконале знання можливостей інструмента, кропітка праця дали їй можливість надзвичайно майстерно створювати аранжування не лише народних, авторських пісень, а й кращих зразків світового музичного мистецтва. У своїх обробках, перекладеннях, аранжуваннях Мирослава Сточанська враховує технічні можливості та специфіку тембрового

звучання бандури, які в поєднанні з вокалом розкривають усі аспекти виконавської майстерності бандуристів.

Ще одна важлива грань її творчості – тріо бандуристок “Дивоструни”. Вона є організатором, художнім керівником і натхненником цього чудового колективу, який своєю співогрою зачаровує вдячних українських та зарубіжних слухачів.

Хай і надалі окриленою буде творчість Мирослави Сточанської – прекрасної бандуристки, щирої дочки Волинського краю, ентузіаста своєї справи, яка натхненно та плідно примножує славу національного мистецтва!

*Доцент кафедри гри на музичних інструментах
Рівненського державного гуманітарного університету*

Наталія Турко
(м. Рівне)

Многая Вам літа, “Дивоструни”, на ниві кобзарського мистецтва!

Дуже радий знайомству та дружбі з прекрасним колективом, лауреатом міжнародних та всеукраїнських конкурсів та музичних фестивалів тріо бандуристок “Дивоструни” та його художнім керівником, професором кафедри інструментів інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки Мирославою Сточанською.

Уперше наші шляхи перетнулися 2001 року в Харкові, на Міжнародному конкурсі виконавців на народних інструментах імені Гната Хоткевича. Спершу було спілкування – дуже тепле та доброзичливе, згодом виступ колективу на сцені, який вразив оригінальністю втілення музичних образів та позитивною енергетикою, яку, гадаю, відчув кожен у залі.

2006 року ми зустрілися в Тернополі на фестивалі “Срібні струни” імені Зіновія Штокалка, – на якому “Дивоструни” виступали з великим успіхом.

Щасливий, що наше знайомство переросло в справжню дружбу. Дуже вдячний Мирославі Петрівні та її вихованцям за допомогу та підтримку в проведенні Першого регіонального фестивалю-конкурсу імені Костя Місевича “Кобзарська ватра”, який відбувся 2009 року в м. Кременці.

Мирослава Сточанська радо погодилася взяти участь у роботі журі конкурсу, а “Дивоструни” прикрасили своїм виступом заключний концерт фестивалю.

Не помилюся, коли скажу: кожен, хто хоча б раз чув чи бачив виступ цього чудового колективу, назавжди залишив у своєму серці теплу згадку про нього.

Щиро зичу пані Мирославі та “Дивострунам” нових здобутків, здійснення всіх творчих задумів, вдячних поціновувачів їхнього таланту та многая літа на ниві кобзарського мистецтва!

*Заслужений артист України,
лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів та фестивалів
Дмитро Губ'як
(м. Тернопіль)*

Від автора

Наша книга – збірник новостворених ансамблевих партитур, для написання яких ми використали різноманітні джерела: одноголосні мелодії українських колядок та щедрівок (“Що то за предиво?”, “Три славні царі”, “На небі зірка”, “Прилетіли ангелята”, “Бог ся рождає”, “Нова радість стала”, “Спи, Ісусе, спи”, “Щедрий вечір”, “У Вифлеємі”) та всесвітньовідомі одноголосні різдвяні мелодії (“Дзвенять дзвіночки”, “Свята ніч” – за мелодією Ф. Грубера). Їх обробку ми здійснили для триголосного жіночого ансамблю та трьох партій бандур.

Композиції збірника створювались у різний час для студентської капели бандуристів, пізніше – для ансамблю і тріо “Дивоструни”. Слід зазначити, що першими виконавицями колядок у супроводі бандур на Волині стали учасниці тріо бандуристок Луцького дому “Просвіта” (колектив – дипломант міжнародних фестивалів) за участі Ірини Ольшевської, Лідії Войнаровської, Мирослави Сточанської (1984–1995). Цей відомий колектив уперше (1986) поєднав колядку з бандурою і включив до свого репертуару дві колядки: “Нова радість стала” й “Що то за предиво?” у своїй оригінальній інтерпретації, пропагуючи їх протягом своєї концертної діяльності з різноманітних сцен України й зарубіжжя, у тому числі й на Міжнародному фестивалі “Живе Різдво” (Відень, 1990).

Твори різдвяної тематики займають вагомую частину репертуару тріо бандуристок “Дивоструни”. Упродовж існування колективу створено низку різдвяних композицій, що звучать у святкових дійствах міста й області, з ефірів волинського радіо та телебачення. Колектив щороку проводить благодійні концерти в університеті, у Луцьку й за його межами, зокрема: “Святий Миколай і діти” (грудень, 2005 р.), “Радуйся, земле, Син Божий народився!” (січень 2008 р.), “Возвеселімся всі разом нині” (січень, 2009 р.), “Вінуємо Вас у коляді!” (січень, 2010 р.), “Gloria in Excelsis Deo” (січень, 2010 р.) та ін. Окрім того, тріо активно представляє українське Різдво в зарубіжжі циклами концертів: “Vraduj się, ziemię, Syn Boży urodził się!” (м. Холм, Польща, 2004, 2005, 2006, 2008 рр.), “Weihnachtsgrüße aus der Ukraine” (міста округу Детмольд, Німеччина, 2002, 2003, 2005, 2007, 2009, 2010 рр.).

Різдвяні композиції тріо “Дивоструни” записано на аудіодиски: “Радуйся, земле, Син Божий народився” (дев’ять українських колядок і різдвяні вітання, звукозапис О. Жданюка, 2005 р.); “Різдвяні вітання з України” (18 українських колядок і німецьких різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2007 р.); “Возвеселімся

всі разом нині” (12 українських колядок, звукозапис Р. Сороки, 2008 р.); “З Різдвом Христовим!” (12 колядок і вітання, звукозапис Р. Сороки, 2010 р.); “Weihnachtsgrüße aus der Ukraine” (12 німецьких різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2010 р.) “З Різдвом Христовим вінуємо щиро!” (10 колядок та різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2011 р.).

Добираючи твори збірки, ми ставили перед собою низку завдань: по-перше, поповнити репертуар навчальних та концертних ансамблів бандуристів новим матеріалом, пов’язаним із різдвяною тематикою, мала кількість якого не задовольняє сьогодні потреб професійних й аматорських колективів; по-друге, привернути увагу педагогів й виконавців до акустично-тембральних, фактурно-виразових, артикуляційно-динамічних можливостей сучасної бандури; по-третє, представити власні творчі роботи (обробки), що різняться застосуванням прийомів інструментування, фактурою викладу нотного тексту, рівнем складності виконання, особливостями використання засобів музичної виразності; по-четверте, зацікавити молодого музиканта унікальністю поєднання високодуховних мелодійних релігійних пісень різдвяного циклу з вишуканим звучанням національного багатострунного інструмента.

Створюючи наші партитури, ми домагалися насамперед переконливості звучання композицій, виразності відтворення їх високого емоційно-образного змісту, оригінальності інтерпретацій, балансу загального звучання вокальних та інструментальних партій і обов’язкової зручності виконання при цьому.

Основою вокальної композиції “Віночок українських колядок” (обробка автора) стали три відомі українські колядки: лірично-наспівна “Що то за предиво?”, урочиста “Три славні царі” й рухливо-натхненна “На небі зірка”. Кожна з названих колядок є окремо в репертуарі тріо й ансамблю “Дивоструни”, причому в супроводі бандур. Поєднання цього вишуканого народно-пісенного матеріалу в єдину побудову автор свідомо здійснив для вокального жіночого тріо без супроводу (*a capella*). Із часу свого створення (1999) “Віночок” уходить до активного концертного репертуару тріо, іноді зазнаючи корективів у музичному тексті, інтерпретації твору. Фактура викладу доволі насичена. Застосування самостійних мелодичних зворотів, тональних відхилень, модуляції в мажорну тональність, імітації “хору” церковних дзвонів, наскрізного динамічного розвитку усього матеріалу: від *p* до *ff* – усе це направлене на якнайповніше відтворення відповідного

яскравого емоційно-образного змісту величних святкових українських піснеспівів.

“Прилетіли ангелята” (обробка Алли Клімук) – один з останніх творів репертуару колективу. Це – приклад обробки маловідомої одноголосної різдвяної мелодії і створення таким чином триголосної вокально-інструментальної партитури. Ця творча робота вирізняється прозорою фактурою викладу музичного тексту інструментальних партій, логічністю їх взаємодії з вокальними партіями, вишуканим тонально-гармонічним планом, використанням регістрових, динамічних контрастів.

“Бог ся рождає” (обробка Ольги Разумовської) – відома українська колядка, що набула оригінального викладу для вокального жіночого тріо без супроводу (*a capella*). Вирізняється рухливістю окремих партій, їх самостійним розвитком. Застосування звуковедення *staccato*, *legato*, “твердої”, “м’якої” атаки звука, динамічних та агогічних контрастів під час виконання цієї партитури забезпечать колоритність загального звучання.

“Дзвенять дзвіночки” (обробка Олени Нагірної) – варіації на тему відомої різдвяної мелодії. Твір уходить до активно використовуваного концертного та навчального репертуару ансамблю і тріо “Дивоструни”. Цю обробку характеризують: залучення додаткового мелодичного інструмента (металофон), проведення теми тричі в різноманітних викладах (інструментальний, вокальний – *a capella*, вокально-інструментальний), активний вишуканий метроритм, застосування різноманітних штрихів, прийомів та способів гри на бандурі.

“Нова радість стала” й **“Що то за предиво?”** (обробка автора) – одні з перших творів капели, ансамблю і тріо “Дивоструни”. Характеризуються застосуванням елементів поліфонічного розвитку у вокальних партіях. Бандурний супровід композицій свідомо не переважений, переважає прозора фактура викладу інструментальних партій для забезпечення гармонійного звукового балансу в загальному звучанні з доволі насиченими вокальними партитурами.

“Сни, Ісусе, сни” (обробка Ольги Разумовської) – одна з останніх творчих робіт тріо. Три куплети колядки відрізняються фактурою викладу музичного тексту: прозора – у першому, більш насичена – у другому, насичена при співі без супроводу *a capella* (спочатку) й разом з бандурами (на закінчення) – у третьому. Самостійність горизонтальних ліній у вокальних та інструментальних партіях і рухливість баса при стриманому, відповідно до характеру колис-

кової, динамічному розвитку, нададуть особливого шарму загальному звучанню.

“Свята ніч” (мелодія Ф. Грубера, обробка автора). Твір уходить до репертуару тріо із часу його написання (1999). Створюючи цю вокально-інструментальну партитуру, ми домагалися досягнути “безперервності” й “прозорості” звучання в партіях бандурного супроводу, а також відтворення відповідного колориту свята (імітація різдвяних дзвонів, “наближення”, “віддалення”). Статечність вокального триголосся, простий гармонічний план, стриманий метроритмічний та динамічний розвиток підпорядковуються емоційно-образному змісту твору.

“Щедрий вечір”, “У Вифлеємі” (обробка Алли Клімук). Ці музичні композиції характеризуються новими пошуками колористичних, гармонічних, драматургічних вирішень. За допомогою ускладнення музичної мови, доволі віртуозного викладу текстів бандурних партій, застосування окремих епізодів (інструментальних, вокальних), музичних цитат тощо ставилося завдання досягнення особливого гармонійного взаємодоповнення співу та супроводу в загальному звучанні, переконливості й цілісності форми та змісту музичного матеріалу.

Здійснювалися наші творчі роботи безпосередньо в колективі, проходили апробацію на репетиціях тріо, ансамблю, під час концертних виступів перед різноманітними слухацькими аудиторіями. Усі твори нашої збірки з аудіозаписом виконання тріо “Дивоструни” представлені в одноіменному диску “Із Різдвом Христовим вінуємо щиро!”, що додається до книги. Прослуховування CD-диска із записом усього музичного матеріалу, сподіваємося, доповнить візуальні та уявні враження митців від перегляду партитур, та, головне, сприятиме ефективному ознайомленню, а також швидкому й успішному вивченню та виконанню обраного музичного твору.

Будемо щиро раді, якщо різдвяні композиції репертуару тріо бандуристок “Дивоструни” Волинського національного університету імені Лесі Українки зацікавлять молодь і примножать коло виконавців народно-інструментального мистецтва, будуть використовуватись у навчальному процесі під час виховання молодого музиканта й зазвучать із різноманітних сцен.

Хай наша українська коляда – висока пісня во славу народження Христа – осяє наші душі, зміцнить нашу віру, пробудить почуття великої радості й оптимізму, кличе до Милосердя, Добра та Любові.

Христос народився! Славимо його!

Мирослава Сточанська

*З Новим роком, Україно!
Із Різдом Вас, люди!
Хай здоров'я в Вашій хаті кожному прибуде!
Хай на світлій скатертині
І в свята, і в будні
Хліб наш щедрий український
Найсмачнішим буде!*

*Встаньте люди!
В Вифлеємі народився Божий Син!
Світ радіє, колядує,
Колядуймо разом з ним!*

*АНСАМБЛЕВІ
ПАРТИТУРИ*

Що то за предиво,
В світі новина,
Що Діва Марія
Сина родила!
Ясна зоря засвітила,
Де Дитятко народила
Чистая Панна.

Три славнії Царі,
Звідки ви прийшли?
З далекого краю
За зіркою йшли,
Щоб побачить рожденного
Царя-Бога правдивого
Пречистої Діви,
Діви Марії.

Ангели співають,
Славу воздають,
Пастирі щасливі
Людям віщають,
Що Христос-Бог народився,
В людське тіло воплотився.
Слава рожденому
Й Матінці Його!

На небі зірка ясна засяла,
Світ любим сяйвом сповила;
Хвиля спасення нам завітала:
Діва десь Сина родила.

Щоб землю з небом в одно злучити,
Христос родився, славіте! *(двічі)*

В біднім вертепі, в яслах на сіні
Спочив Владика, Цар світу.
До Нього, браття, спішім всі нині,
Нашого жде Він привіту.
Благослови нас, ми Твої діти,
Христос родився, славіте! *(двічі)*

Прилетіли ангелята,
Як пташата з неба.
І співали всі Дитятку
Весело, як треба.

Приспів:

Гей же, гей же, о Ісусе,
Гей же, гей же слава!
І співали там пастирі
Всю нічку до рання.

Ми співаймо, що на світі
Сталася новина –
Діва в яслах днесь на сіні
Породила Сина.

Дитя Боже народилось!
Пастирі, вставайте!
Біжіть швидко до вертепу,
Його повивайте!

Бог ся рождає, хто ж то може знати,
Ісус на ім'я і Марія-Мати.

Приспів:

Тут ангели чудяться,
Рожденого бояться,
А віл стоїть трясеться,
Осел смутно пасеться.
Пастиріє клячуть, клячуть,
В плоти Бога бачуть, бачуть.
Тут же, тут же,
Тут же, тут же, тут.

Марія Мати прекрасно співає,
А хор ангельський їй допомагає.

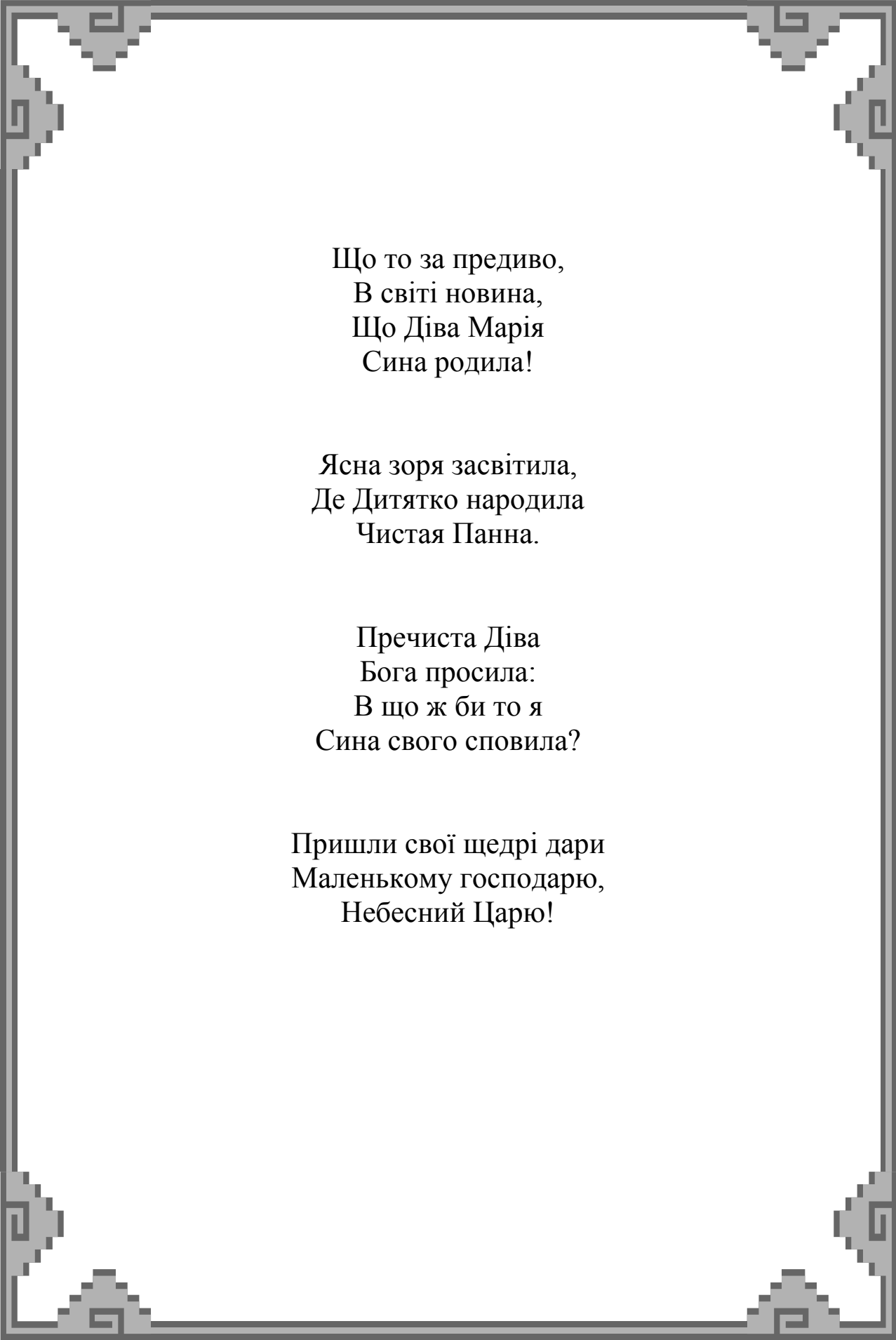
Три славні царі до Христа приходять,
Ладан, і миро, й золото приносять.

І ми днесь вірно к Ньому прибігаймо,
Рожденому Богу славу й честь віддаймо!

Нова радість стала,
Яка не бувала –
Над вертепом зірка ясна
На весь світ засіяла! *(двічі)*

Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого повився. *(двічі)*

Пастушки з ягнятком
Перед тим Дитятком
Навколінці припадають,
Христа-Бога величають. *(двічі)*

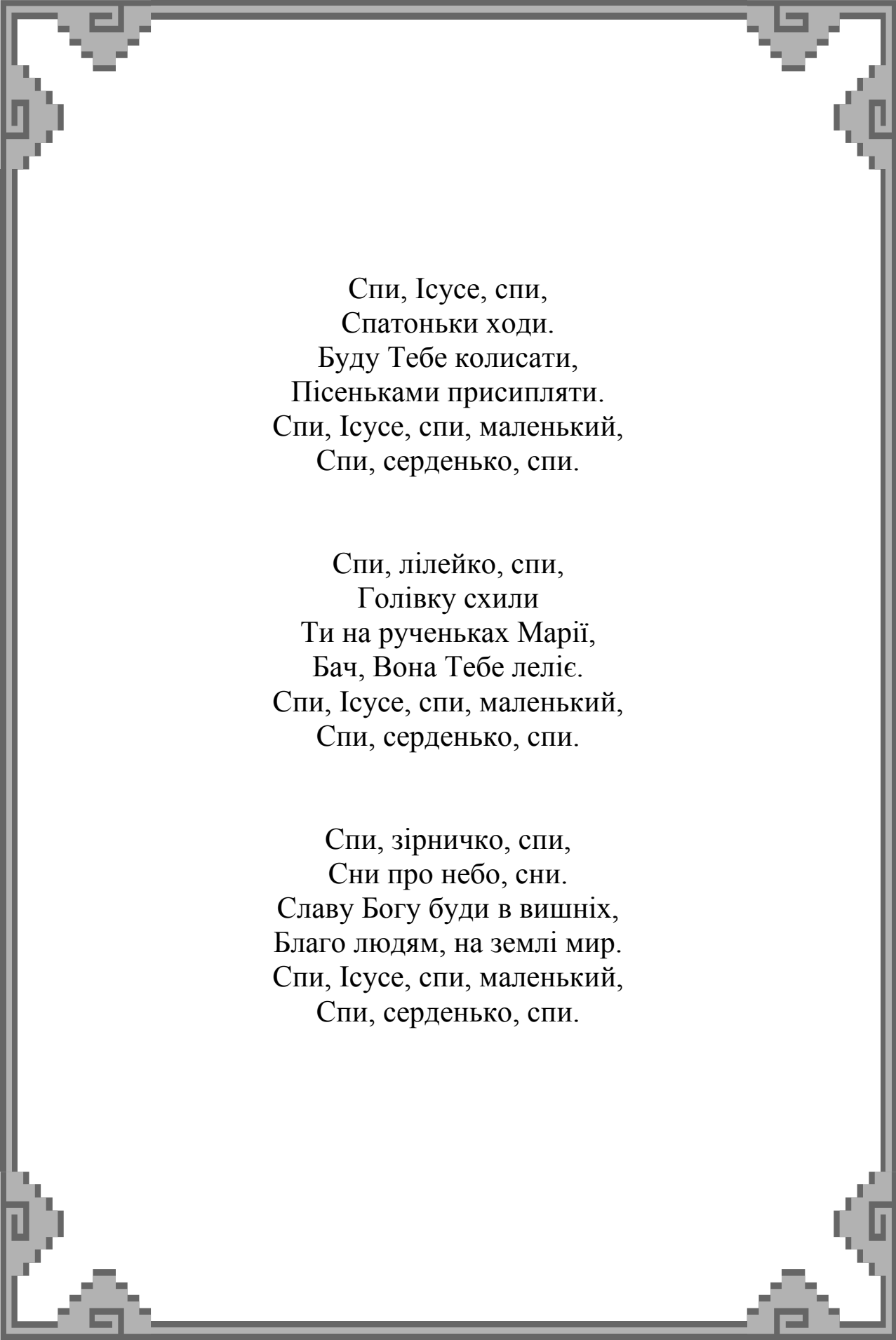

Що то за предиво,
В світі новина,
Що Діва Марія
Сина родила!

Ясна зоря засвітила,
Де Дитячко народила
Чистая Панна.

Пречиста Діва
Бога просила:
В що ж би то я
Сина свого сповила?

Пришли свої щедрі дари
Маленькому господарю,
Небесний Царю!

Спи, Ісусе, спи,
Спатоньки ходи.
Буду Тебе колисати,
Пісеньками присипляти.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, серденько, спи.

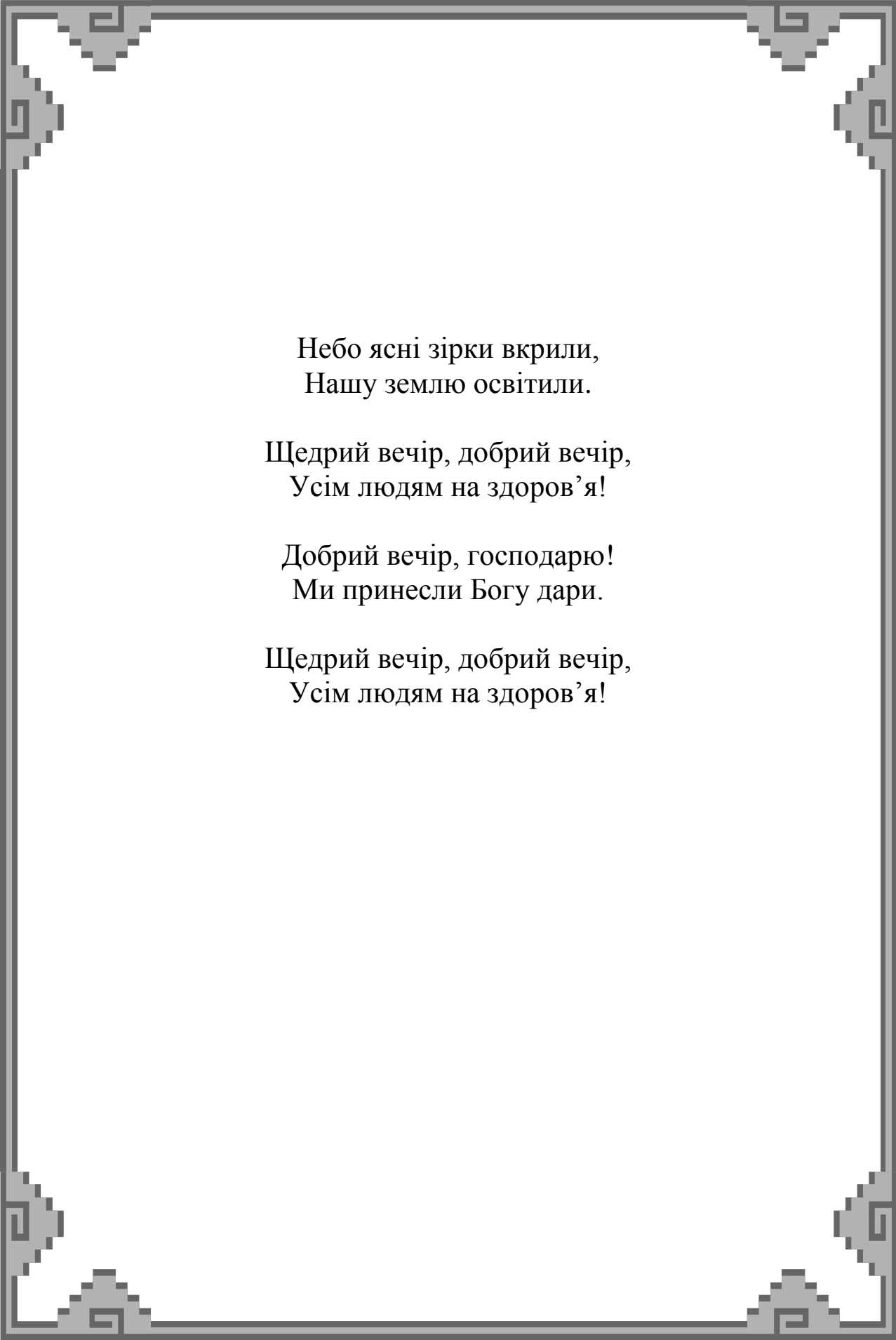
Спи, лілейко, спи,
Голівку схили
Ти на рученьках Марії,
Бач, Вона Тебе леліє.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, серденько, спи.

Спи, зірничко, спи,
Сни про небо, сні.
Славу Богу буди в вишніх,
Благо людям, на землі мир.
Спи, Ісусе, спи, маленький,
Спи, серденько, спи.

Свята ніч, тиха ніч,
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в тихім сні.

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є.
В людським тілі Божий Син
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий світ.

Свята ніч, тиха ніч,
Ой утри сльози з віч,
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас.
Вітай нам, Святе Дитя!

Небо ясні зірки вкрили,
Нашу землю освітили.

Щедрий вечір, добрий вечір,
Усім людям на здоров'я!

Добрий вечір, господарю!
Ми принесли Богу дари.

Щедрий вечір, добрий вечір,
Усім людям на здоров'я!

У Вифлеємі Син Божий народився,
Радість велика всім людям прийшла.
Той, хто навчить не робити гріха,
Людам на щастя з'явився.

У заповіді, у мудрості Господній
Бог Вседержитель вказав людині шлях.
Бог дав нам щастя у наших серцях,
Син Божий Єдинородний.

Радість настала: Син Божий народився,
Світ Вифлеємський осяяла зоря.
Хай наші душі зігріє вона!
Нею весь світ освятився.

Син Божий народився!

ДОДАТКЪ

Фотоальбом

Різдвяні вітання ректорові Волинського національного університету, професорові І. Коцану (2005 р.)

Різдвяні вітання з України (Польща, м. Холм, 2005 р.)

Із професором М. Кучереною. Різдвяні вітання Волинського університету (Польща, м. Холм, 2005 р.)

Різдвяний концерт у Вищій технічній школі (Польща, м. Холм, 2005 р.)

Після виступу (Німеччина, м. Бад Зальцфлен, 2007 р.)

Колядуємо разом: чоловічий квартет "Акорд", хор міста Герфорда, ведуча концертної програми О. Панкевич, ансамбль "Дивоструни" (Німеччина, 2007 р.)

Різдвяні вітання. Колективи ВНУ ім. Лесі Українки: чоловічий квартет "Акорд", ансамбль бандуристок "Дивоструни" (Німеччина, 2007 р.)

Колядуємо у храмі. Із пастором М. Мьоллером (Німеччина, 2007 р.)

Із головою Волинського осередку Національної спілки

Колядуємо громаді м. Луцька. Святокове дійство

композиторів України, заслуженим діячем мистецтв України В. Тиможинським (2007 р.)

Різдвяні привітання для працівників редакції газети "Волинь" (2008 р.)

"Різдво у Волинській родині" (2008 р.)

На новорічно-різдвяному святі у ВНУ ім. Лесі Українки (2008 р.)

На міському святі "Різдво у Волинській родині" (Луцьк, 2008 р.)

Із директором навчально-методичного центру культури Волині В. Бобицьким та Т. Сточанським на святі Різдва Христового (Луцьк, 2008 р.)

Ансамбль народних інструментів "Джерела", ансамбль бандуристок "Дивоструни", ведуча

Ансамбль “Дивоструни” з різдвяними концертами у Німеччині (2009 р.)

Ансамбль бандуристок “Дивоструни” із головою спілки “Мости в Україну” К.-Г. Крогом на різдвяному концерті (Німеччина, 2009 р.)

Концертний виступ із різдвяною програмою в кардіологічній клініці професора Кьорфера (Німеччина, 2009 р.)

концертної програми І. Тарасюк на різдвяному концерті у храмі (Німеччина, 2009 р.)

На службі Божій (Німеччина, м. Бад Зальццуфлен, 2009 р.)

Колядуємо на парфумерній фабриці “Маргот Шмітт” (Німеччина, 2009 р.)

Х. Гартгоф, концертна група ВНУ ім. Лесі Українки: ансамбль народних інструментів “Джерела”, ансамбль бандуристок “Дивоструни” з українськими різдвяними привітаннями у М. Шмітт (Німеччина, Герфорд, 2009 р.)

Різдвяний концерт у храмі (Німеччина, 2009 р.)

Співаємо різдвяні пісні у храмі (Німеччина, 2009 р.)

На службі Божій (Німеччина, м. Бад Зальцфлен, 2009 р.)

Після виступу на сцені інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки (2009 р.)

Із доцентом кафедри гри на музичних інструментах Рівненського державного гуманітарного університету Н. Турко, заслуженим артистом України, лауреатом міжнародних та всеукраїнських конкурсів і фестивалів Д. Губ'яком, народною артисткою України, професором Львівської національної музичної академії Л. Посікірою після засідання журі I Регіонального конкурсу імені К. Місевича "Кобзарська ватра" (Кременець, 2009 р.)

Із головою спілки "Мости в Україну" професором К.-Г. Крогом після різдвяного концерту (Німеччина, 2010 р.)

Українська колядка на Службі Божій у костелі м. Бад Зальцуфлена (Німеччина, 2010 р.)

Колядуймо разом! Концертна група ВНУ ім. Лесі Українки: ансамбль народних інструментів "Джерела", ансамбль бандуристок "Дивоструни" (Німеччина, 2010 р.)

Після різдвяного концерту. К.-Г. Крог і ансамбль "Дивоструни" (2010 р.)

Різдвяні вітання з України на Службі Божій (Німеччина, 2010 р.)

На Службі Божій (Німеччина, 2010 р.)

Звучать українські колядки для німецької публіки (2010 р.)

Різдвяні вітання у храмі (Німеччина, 2010 р.)

Різдвяні вітання з України. Концерт у храмі. Ведучі концертної програми І. Тарасюк і О. Міщук (Німеччина, 2010 р.)

На благодійному концерті “Вінишуємо Вас у коляді” (актова зала бібліотеки ВНУ ім. Лесі Українки, 2010 р.)

Українська колядка в родині Г. і Е. Прюснер (Німеччина, м. Бюнде, 2010 р.)

У Музеї волинської ікони. Знімається музичний фільм “Молитва за Україну”. Волинське телебачення (Луцьк, 2011 р.)

У храмі Ікони Холмської Божої Матері. Знімається музичний фільм “Молитва за Україну”. Волинське телебачення (Луцьк, 2011 р.)

Мирослава Петрівна Сточанська

Народилася 21 квітня 1958 р. у м. Нововолинську Волинської області. Випускниця відділу народних інструментів Луцького державного музичного училища (1973–1977), оркестрового факультету (бандура) Львівської державної консерваторії імені М. В. Лисенка (1979–1984). Працює в Луцькому державному інституті імені Лесі Українки з 1984 р.; на посаді професора кафедри музичних інструментів інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки – із 2008 року.

Артистка дипломанта міжнародних фестивалів тріо бандуристок Луцького дому “Прогрес” разом з Іриною Ольшевською, Лідією Войнаровською (1984–1995).

Засновник класу бандури у ВНУ ім. Лесі Українки (з 1988 р.). Організатор, диригент та художній керівник студентської *капели бандуристів “Дивоструни”* (з 1984 р.), лауреата I Всеукраїнського конкурсу бандуристів педагогічних ВНЗ України *квінтелу бандуристок “Дивоструни”* (1984–1995), лауреата міжна-

родних та всеукраїнських конкурсів та музичних фестивалів *тріо бандуристок “Дивоструни”* (з 1999 р.). Керівник творчо-мистецької лабораторії тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки.

Підготувала переможців (13 лауреатів та чотири дипломанти) міжнародних і всеукраїнських фахових конкурсів.

Член Волинської обласної ліги українських композиторів. Творчий доробок – понад 120 перекладень, аранжувань, обробок для бандури-соло й ансамблю бандуристів.

Автор навчально-методичних посібників із Грифом Міністерства освіти і науки України *“Бандура і гра в ансамблі”* (1987), *“Вокальні ансамблі в супроводі бандури”* (2005, 2006), *“Інструментальні ансамблі”* (у співавторстві з Н. Кучерук – 2005, 2006), навчально-репертуарного посібника *“Земле, моя земле, я люблю тебе”* (2009), низки методичних рекомендацій, репертуарних збірників, статей. Відмінник освіти України.

Тріо бандуристок "Дивоструни"

Анна Трач, Олена Нагірна, Наталія Никитюк
(1999–2002 рр.)

Алла Омельчук, Олена Нагірна, Наталія Никитюк
(2002–2003 рр.)

Наталія Никитюк, Катерина Ковальчук,
Олена Нагірна-Федотова
(2003–2005 рр.)

Наталія Никитюк-Чернецька, Катерина Ковальчук,
Алла Омельчук-Клімук
(2005–2009 рр.)

Катерина Ковальчук, Ольга Разумовська, Алла Клімук
(з 2009 р.)

Творчі досягнення тріо бандуристок “Дивоструни”

Переможець I Міжнародного музичного фестивалю “Срібні струни” (*Гран-прі*, Тернопіль, 2000);

Лауреат XII Міжнародного гуцульського фестивалю (*Друга премія*, м. Косів, 2002);

Лауреат II Всеукраїнського музичного фестивалю “Провіта” (*Друга премія*, Київ, 2003);

Лауреат II Всеукраїнського конкурсу-фестивалю кобзарського мистецтва імені З. Штокалка (*Перша премія*, Тернопіль, 2006);

Лауреат II Міжнародного конкурсу кобзарського мистецтва імені Григорія Китастого (*Перша премія*, Київ, 2006);

Переможець I Відкритого фестивалю народного мистецтва “Хранителі національного насліддя” (*Гран-прі*, Красногорськ–Москва, 2008);

Лауреат III Міжнародного конкурсу виконавців на багатострунних інструментах імені Віри Городовської Російської музичної академії імені Гнесіних (*Перша премія*, Москва, 2008).

Багаторазовий переможець обласних конкурсів кобзарського мистецтва тріо бандуристок “Дивоструни” ВНУ ім. Лесі Українки – колектив творчо-мистецької лабораторії М. П. Сточанської. Його створення, творче загартування та мистецькі успіхи пов’язані з ВНЗ. Усі учасниці навчалися у класі бандури університету з першого до випускного курсу, вдосконалювали свої навички гри на інструменті, сольного співу, ансамблевого виконавства, а згодом мали змогу долучитися до активної концертної діяль-

ності й творчої роботи, репрезентуючи національне мистецтво та Волинський університет в Україні та за кордоном. Отож кожна з учасниць тріо пройшла шлях творчо-мистецького зростання, сценічного становлення, стала досвідченим концертним виконавцем та яскравою творчою особистістю.

Студентські тріо бандуристок існували при студентській капелі бандуристів “Дивоструни” із часу її заснування М. Сточанською (1984). Як самостійний концертний творчий колектив з окремою високопрофесійною програмою і постійними учасницями тріо бандуристок “Дивоструни” розпочав свою діяльність 1999 р. Склад учасниць: Анна Трач, Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (1999–2002); Алла Омельчук (Клімук), Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (2002–2003); Катерина Ковальчук, Олена Нагірна, Наталія Никитюк (Чернецька) (2003–2005); Алла Клімук, Катерина Ковальчук, Наталія Чернецька (2005–2008); Катерина Ковальчук, Наталія Чернецька, Ольга Разумовська (2008–2009), Алла Клімук, Катерина Ковальчук, Ольга Разумовська (з 2009 р.).

Активною є гастрольна діяльність колективу (Німеччина, Польща, Росія). Створено низку тематичних концертних програм (“Українське Різдво”, “Українська народна пісня”, “Різдвяні вітання з України”, “Леся Українка”, “Волинь моя” тощо).

Репертуар бандуристок ВНУ ім. Лесі Українки – плід спільних творчих пошуків – *створено безпосередньо в колективі*, апробовано в концертних виступах, перевірено часом, різноманітними слухачькими аудиторіями й іншими виконавцями, сьогодні відомий і популярний серед бандуристів, *використовується в навчальному процесі у ВНУ ім. Лесі Українки, мистецьких навчальних закладах вищої та середньої ланок.*

Творча лабораторія під керівництвом М. П. Сточанської постійно працює над створенням нових авторських *перекладень, аранжувань, обробок* музичних творів. Цю роботу здійснюють упродовж існування тріо учасниць колективу різних років – *О. Нагірна, Н. Никитюк, К. Ковальчук, А. Клімук, О. Разумовська.* Активно розширюючи свій концертний репертуар високохудожніми різножанровими музичними творами, бандуристки одночасно намагаються внести свій посильний вклад у подолання нинішньої проблеми обмеженості бандурного ансамблевого репертуару. Тому колектив ставить собі за мету створення максимальної кількості нових партитур різноманітних жанрів та стилів, різного рівня технічно-виконавської складності. Отже, репертуар колективу загалом ексклюзивний і налічує понад 120 цілковито неповторних музичних номерів. Його складають різнохарактерні *вокальні й інструментальні твори українських та зарубіжних композиторів-класиків, сучасних композиторів, українські народні пісні й романси.*

Значимим досягненням творчої лабораторії, підтвердженням мистецької зрілості вихованок М. П. Сточанської стало зарахування *Олени Нагірної* (2004) та *Наталії Никитюк* (2006) до Волинського обласного осередку *національної ліги українських композиторів.* Творчі роботи молодих бандуристок неодноразово схвально оцінювалися на концертах-звітах волинських композиторів, на фестивалях, конкурсах бандуристів, на III Міжнародному конкурсі виконавців на багатострунних інструментах імені Віри Городовської, що проводився у Російській музичній академії імені Гнесіних (Москва, 2008), де тріо удостоєне найвищої нагороди.

Особливу увагу колектив приділяє створенню нових перекладень для ансамблю бандуристів творів на вірші *Т. Шевченка* та *Лесі Українки.* Окрема важлива сторінка в тематиці творчого доробку бандуристок – твори *авторів волинського краю* – В. Тиможинського, М. Стефанишина, В. Чинча, І. Ольшевського, О. Богачука, Й. Струцюка, С. Олексеюк, Л. Засадко,

М. Кузьо, Л. Михальчук та ін., обробки волинських народних пісень.

Кращі творчі роботи мистецької лабораторії “Дивострун” записані на восьми **CD**, шести **DVD**-дисках.

CD: *“Радуйся, земле, Син Божий народився”* (дев’ять українських колядок і Різдвяні віншування, звукозапис О. Жданюка, 2005); *“Земле, моя земле, я люблю тебе”* (20 різножанрових творів, звукозапис Павла Завади, 2005); *“Різдвяні вітання з України”* (18 українських колядок і німецьких різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2007); *“Возвеселімся всі разом нині”* (12 українських колядок, звукозапис Р. Сороки, 2008); *“На струнах бандури”* (13 різножанрових творів, звукозапис Р. Сороки, 2008); *“Пахнуть роси тишею”* (10 ліричних творів, звукозапис Р. Сороки, 2010); *“З Різдвом Христовим!”* (12 колядок та різдвяних пісень, звукозапис Р. Сороки, 2010); *“Лесі Українці”* (10 творів на слова Лесі Українки, волинських авторів, звукозапис Р. Сороки, 2010).

DVD: *“Спогади”* та *“Не спи, моя рідна земля”*, *“Возвеселімся всі разом нині”* (2009); *“Чорнобривці”*, *“З Різдвом Христовим віншуємо щиро!”*, *“Лесі Українці”* – до 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки (2011).

Колективи М. П. Сточанської мають низку записів на Українському, Волинському **радіо** та **телебаченні**, на німецькому, російському телебаченні: “Радіо «Культура»” (Київ, 2007, 2008), на Першому національному (Київ, 2008), “Радіо «Луцьк»” (Луцьк, 2007), телепередачах “Нова Волинь” (Луцьк, 2005, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011), “Радио Россия” (Москва, 2008) та ін.

Тріо бандуристок успішно займається комп’ютерним набором партитур музичних творів, а також розробкою та виготовленням сценічних костюмів.

Творчо-мистецька лабораторія під керівництвом М. П. Сточанської є *школою творчості мистецького виховання, сценічного загартовування* молодих музикантів, які стали яскравими творчими особистостями та досвідченими концертними виконавцями. Бандуристки ВНУ ім. Лесі Українки своєю діяльністю сприяють популяризації кобзарства та національної культури серед студентської молоді, широко пропагують кращі зразки високодуховної музичної та поетичної спадщини за допомогою істинно українського народного інструмента – бандури, гідно репрезентують Волинський національний університет імені Лесі Українки в Україні та за кордоном.

<http://www.dyvostruny.ho.ua>
E-mail: dyvostruny@online.ua

Зміст CD-диска

“З Різдвом Христовим віншуємо щиро!”

Лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів

тріо бандуристок “Дивоструни”

Волинського національного університету імені Лесі Українки

за участю:

Катерини Ковальчук, Алли Клімук, Ольги Разумовської

Художній керівник – Мирослава Сточанська

Віночок українських колядок (обробка М. Сточанської)

“Прилетіли ангелята...” (колядка, обробка А. Клімук)

Бог ся рождає (колядка, обробка О. Разумовської)

Дзвенять дзвіночки (варіації на тему різдвяної мелодії, обробка О. Нагірної)

Нова радість стала... (колядка, обробка М. Сточанської)

“Що то за предиво?..” (колядка, обробка М. Сточанської)

“Спи, Ісусе, спи...” (колядка, обробка О. Разумовської)

“Свята ніч...” (різдвяна пісня Ф. Грубера, обробка М. Сточанської)

Щедрий вечір (щедрівка, обробка А. Клімук)

“У Вифлеємі...” (різдвяна пісня, обробка А. Клімук)

Звукозапис Романа Сороки

Луцьк – 2011

<http://www.dyvostruny.ho.ua>
E-mail: dyvostruny@online.ua

Зміст

Співаймо, “Дивоструни”, на славу Божу, на славу України! (Л. К. Посікіра)	4
Окраса педагогічного й концертного репертуару бандуристів (В. А. Тиможинський).....	5
Окриленої творчості Вам, “Дивоструни” (Наталія Турко)	6
Многая Вам літа, “Дивоструни”, на ниві кобзарського мистецтва! (Дмитро Губ’як).....	7
Від автора.....	8

Ансамблеві партитури

Віночок українських колядок (обробка М. Сточанської)	12
“Прилетіли ангелята...” (колядка, обробка А. Клімук).....	19
Бог ся рождає (колядка, обробка О. Разумовської).....	27
Дзвенять дзвіночки (варіації на тему різдвяної мелодії, обробка О. Нагірної).....	31
“Нова радість стала...” (колядка, обробка М. Сточанської).....	41
“Що то за предиво?..” (колядка, обробка М. Сточанської)	46
“Спи, Ісусе, спи...” (колядка, обробка О. Разумовської)	52
“Свята ніч...” (різдвяна пісня Ф. Грубера, обробка М. Сточанської)	61
Щедрий вечір (щедрівка, обробка А. Клімук).....	67
“У Вифлеємі...” (різдвяна пісня, обробка А. Клімук)	75
Додатки	86

Навчально-методичне видання

Сточанська Мирослава Петрівна

З Різдвом Христовим віншуємо щиро!

**Збірник ансамблевих партитур (обробка)
творів із репертуару тріо бандуристок “Дивоструни”**

Редактор і коректор *В. С. Голюк*
Верстання *М. Б. Філіповича*

Підп. до друку 02.09.2011. Формат 60×84¹/₈. Папір офс. Гарн. Таймс. Друк цифровий. Обсяг 11,62 ум. друк., 11,1 обл.-вид. арк. Наклад 100 пр. Зам. 2555. Видавець і виготовлювач – Волинський національний університет ім. Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК № 3156 від 04.04.2008 р.